

Biuletyn Polonistyczny

23.03.2026

Data wydarzenia: 29.05.2026 - 30.05.2026

I Poznańskie Studenckie Spotkania Przekładowe

Typ wydarzenia: Konferencja

Miejscowość: Poznań

Organizatorzy: Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM

Grupy docelowe: Studenci, Doktoranci

Instytut Filologii Polskiej UAM wraz z Naukowym Kołem Przekładowym „Przekładnia” serdecznie zaprasza na I edycję Poznańskich Studenckich Spotkań Przekładowych. Konferencja odbędzie się 29-30 maja 2026 roku na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej UAM.

Jak wskazuje najnowszy raport Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury, dla ponad połowy ankietowanych tłumaczek i tłumaczy przekład nie jest jedynym źródłem dochodu (Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury 2025). Tłumaczenie dla wielu stanowi pracę dorywczą, hobby, a nawet pasję, której można oddawać się w czasie wolnym. O tym, że tłumacze to pasjonaci, świadczy również raport Stowarzyszenia analizujący dobrostan osób tłumaczących literaturę w Polsce (Rajewska, Sokołowska-Ostapko 2024), z którego wynika jasno: satysfakcja zawodowa respondentek i respondentów jest wysoka, a najistotniejszym czynnikiem warunkującym poczucie zadowolenia jest przyjemność płynąca z pracy z tekstem literackim. Skoro pasja bywa częstym motorem dla pracy przekładowej, warto zapytać o konsekwencje takiego stanu rzeczy. Z jednej strony „zasada pasji” (passion principle; Cech 2021, 33-75), a więc przekonanie, że to wyrażanie siebie i samospelnienie powinny być czynnikami decydującymi o trajektorii kariery zawodowej, zdaje się korzystna na poziomie indywidualnym. Z drugiej strony coraz więcej mówi się o tzw. passion tax – pasjonaci więcej pracują, często bez dodatkowego wynagrodzenia i za gorsze stawki. Na poziomie społecznym zasada pasji może zaś prowadzić do pogłębienia nierówności społeczno-ekonomicznych i zawodowych (Cech 2021). Namysłu wymagają zatem konsekwencje tego zjawiska dla tłumaczy jako grupy zawodowej, zwłaszcza że badania nad habitusem europejskich tłumaczy wskazują, że są to osoby o bardzo wysokim kapitale kulturalnym i stosunkowo niskim kapitale ekonomicznym (Mogollón 2024). André Lévy zauważał, że wieloznaczność wyrazu „pasja” implikuje cierpienie, obsesję, a nawet uzależnienie. Co więcej, zdaniem badacza, współczesny tłumacz pracuje (i cierpi) przede wszystkim w samotności (Lévy 1999, 161-172). Tłumaczenia można zatem postrzegać jako pracę emocjonalną (affective labour), która bywa zarówno

wynagradzająca, jak i obciążająca (Koskinen 2020). Temat pasji odsyła także do silnego ładunku emocjonalnego ewokowanego przez dzieło literackie poddawane przekładowi. Adekwatne przetłumaczenie warstwy emocjonalnej utworu staje się w ostatnich latach coraz bardziej popularnym tematem badań (Manasterska-Wiąček 2017, 2021; Bibik 2024; Dybiec 2024; Zabrocka 2017). Niejednoznaczna i ambiwalentna, pasja jawi się jako żywioł stanów granicznych, odczuć intensywnych, choć nierzadko skrajnie różnych. Bywa święta, niszcząca, miłosna, a nawet szewska. Pasja patronuje również (w swojej pozytywnej odsłonie, oczywiście) naszej konferencji, podczas której mamy nadzieję przyjrzeć się razem z Państwem jeszcze innym jej odmianom – pasji translatorskiej i pasji przełożonej. Nie sugerując konkretnych interpretacji, zapraszamy do zgłaszania referatów wpisujących się w poniższe proponowane obszary tematyczne:

- przekład emocji w przekładzie artystycznym, specjalistycznym, maszynowym;
- emocje w transferze międzykulturowym;
- emocje i stylistyka przekładu: ekwiwalencja emocjonalna, nacechowanie, wartościowanie;
- pozatekstualne wykładniki afektów (w komiksie, filmie, muzyce itp.) i ich przekład;
- zwrot afektywny w przekładoznawstwie;
- Translator Studies;
- przekład jako hobby vs przekład jako praca;
- translatorskie ekstazy i cierpienia;
- emocje tłumaczy i tłumaczek, emocje (?) AI;
- sympatie i antypatie, -fobie i -filie w tłumaczeniu i podczas tłumaczenia;
- przekład motywowany pasją, przekład zaangażowany, aktywizm translatorski;
- krytyka przekładu: kontrowersje, tłumaczenia polemiczne, tłumaczeniowe „virale”;
- czytelnicze pasje: fandomy, tłumaczenia fanowskie, fanowska krytyka przekładu.

Do udziału w konferencji zapraszamy studentki i studentów oraz doktorantki i doktorantów zainteresowanych przekładem w różnych jego odsłonach. W programie PSSP przewidujemy sesje referatowe, wykład plenarny, który wygłosi Dr Izabela Sobczak, a także warsztaty przekładowe – nasze zaproszenie do ich przeprowadzenia przyjęli już Dr Agnieszka Waligóra (przekład poezji), Dr Krzysztof Majer (przekład prozy), Dr Jakub Jankowski (przekład komiksu) i Prof. Jakub Lipski (redakcja przekładu prozy dawnej). A w sobotę 30 maja w poświęconym przekładowi literatury dla dzieci wydarzeniu towarzyszącym w Bibliotece Raczyńskich weźmie udział Prof. Magda Heydel.

Adres: ul. Fredry 10, Poznań

Data zgłaszania prelegentów: 26.04.2026

Biuletyn Polonistyczny

Opłata: brak

Do pobrania:

- I_PSSP_-_Pasja_przekładu_-_zaproszenie.pdf
- I_PSSP_Pasja_przekładu_-_program.pdf

Linki:

- <https://wfpik.amu.edu.pl/wydarzenia/cfp-i-poznanskie-studenckie-spotkania-przekladowe-pasja-przekladu>
- https://www.facebook.com/events/1627521568479344?active_tab=about

Słowa kluczowe: translatoryka, przekład, zwrot afektywny, emocje